

Bojana Košnik Čuk
BONTON

IZOBRAŽEVANJE ZA MLADE

- zakaj potrebujemo pravila lepega vedenja, kaj je bonton
- kdo plača kavo, če smo v družbi s prijatelji in prijateljicami, kdo jo plača, ko smo na zmenku
- kam prilepiti žvečilni gumi, kam s cigaretnim ogorkom
- kako se oglasimo na telefon, ko govorimo s prijatelji in kako, če govorimo po stacionarnem telefonu s starši prijateljev ali če moramo poklicati v šolo, se pogovoriti z učitelji, ob katerih urah še lahko nekoga kličemo zasebno in katere ure so neprimerne
- zakaj je vljudno izklopiti telefon med poukom, predstavami, v kinu, gledališču
- bonton na kulturnih prireditvah, kaj storiti, če nam nek dogodek ali predstava ni všeč
- obnašanje v javnosti, taksi, avtobus, vlak, kopališče, trgovski centri, kino dvorane, javni parki, hoteli, pogrebi,...
- potovanja in medkulturne razlike, kaj je dobro vedeti
- pravilno sedenje za gospodične in gospode, pravilna drža telesa in rok
- kaj je dobro vedeti, ko gremo na razgovor za štipendijo, priložnostno delo,...
- za dober vtis imamo vedno le eno priložnost, popravnega izpita skoraj ni
- sodobni evropski bonton - novosti, odnosi dekle-fant, moški-ženska in preprosta formula, s katero si lahko v bontonu vedno pomagamo, če smo v zadregi, dilemi
- desno pravilo, vse v kulturi vedenja delamo z desne strani in pravilo bližine, objem, poljub
- hoja po stopnicah, vstopanje v prostore in dvigala na javnih mestih, v šolah ali doma
- predstavljanje, rokovanje, kakšen je pravilen stisk rok
- naslavljanje, kako pomembno je rojstno ime, kdaj gospe, kdaj gospodične
- pozdravljanje, pravica ali dolžnost, kako naj pozdravimo, koga naj pozdravimo prvega
- vikanje, tikanje
- bodimo točni, ali smejo učitelji zamujati
- osebna urejenost in higiena sodobnega človeka, obleka v šoli, kaj obleči za rock koncert, v gledališče, različne prireditve, pogreb
- moramo darilo res takoj odviti, ko ga dobimo, s kakšnimi besedami naj darilo izročimo in s kakšnimi naj se za prejeto darilo zahvalimo, smemo podariti denar
- neverbalno komuniciranje, izdajalska govorica telesa
- kaj storiti, če ga polomimo
- kako uporabiti pravila lepega vedenja, ko bomo zaključili šolanje in se podali v svet odraslih
- kultura vedenja za mizo, je res vedenje za mizo tako pomembno, restavracija neznani planet
- kako pojediti posamezne jedi, kaj lahko jemo z rokami, kako ravnati s priborom, kako pravilno držati kozarce, zobotrebcu so stvar preteklosti
- vedenje pod vplivom alkohola in drugih substanc
- družinsko življenje, majhne zadrege (kolcanje, riganje, zadah,...)
- kaj je dobro vedeti o odnosu do starejših, nadrejenih, učiteljev
- sodobna komunikacije, elektronska pošta, internet, srečanja na daljavo, družbena omrežja,...

OSNOVE BONTONA (krajša, lažja verzija)

- zakaj potrebujemo pravila lepega vedenja, kaj je bonton
- pozdravljanje, dobro jutro, dober dan, dober večer, ali učitelje, starejše pozdravljamo vnaprej
- kako pravilno podamo roko, kaj pa objem, poljub
- kam prilepiti žvečilni gumi, ali lahko pljuvamo po tleh, kam pa s papirčki, v koš ali na tla
- se znamo predstaviti
- ali starejše ljudi, učitelje tikamo ali vikamo
- čarobni besedi hvala in prosim
- telefoniranje, zakaj med poukom nimamo vklopljenih telefonov, kaj pa v kino dvoranh,...
- zamujati ni lepo, v šolo je treba priti pravočasno
- umit obraz, roke, ušesa, počesani lasje, čista obleka,...
- bonton za mizo, kako pojediti palačinke, sladoled, juho, kaj storiti z zelenjavo, če je ne maramo, kako uporabljati pribor,...
- družinsko življenje, majhne zadrege (kolcanje, riganje, zadah, vetrovi,...), kako si obrišemo nos
- odnos do živali in narave, hišni ljubljenci
- avtobus, vlak, bazeni, kopališča, javni parki, smučišča, trgovine, ulica
- skupna igra z drugimi otroki, kaj so pravi prijatelji, tožarjenje, šepetanje v družbi, opravljanje
- internet, sodobna komunikacija